

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaš v tem listu
so uspešni

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), APRIL 23, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 94

AMERIKA BO ZAHTEVALA OD JAPONCEV HLADEN OBRAČUN

Bližnica k maščevanju je v vojnem posojilu. Letalci, ki so bombardirali Tokio, hočejo ponoviti svoj čin

IZJAVA GENERALA DOOLITTLE-A, POVELJNIKA POLETA NAD TOKIO

Podpisovanje vojnega posojila bo šlo sedaj s pospešeno naglico od rok, ker je ljudstvo razjarjeno in ogorčeno nad divnim razmetom Japoncev, ki so usmrtili nekatero ujetih ameriške letalce. Ljudje se zavedajo, da je potrebno sedaj s podvojeno odločnostjo poseči v žep ter privariti denar, da se nakupi orožje, ki je potrebno, če hočemo preprečiti napredovanje brutalnosti Japoncev in njihovih ostalih bratcev v osišču.

IZJAVA GENERALA DOOLITTLE-A

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 22. aprila. — Razjarjen in ogorčen nad eksekucijami letalcev, katere je on vodil v letu nad Tokio, je general James H. Doolittle danes izjavil, da bodo naši letalci kmalu napet nad Japonsko, katero bodo razbili v razvaline, dokler ne bodo Japonci prosili milosti.

Letalci se hočejo maščevati

General Doolittle je dalje dejal, da so mu vsi letalci, ki so

Med premogarji mehkega premoga je zaznamovati naraščajočo nervoznost

rovov, ki so last jeklarskih družb, je zastavkalo nad 2,000 premogarjev, katerim se pridružuje stotine premogarjev ostalih rovov.

PITTSBURGH, 22. aprila. —

Prepoved je na stavki nad 2,000 premogarjev, ki delajo v rovih, katere lastujejo jeklarske kompanije, dočim se poroča o, neravnem nemiru med ostalimi delavci zaradi zastojev in mrtvišanj za pogajanjih za uravnavanje med premogarji in delodajalci.

Nadaljne stavke

Včeraj je pustilo delo par sto delavcev v rovih Republic Steel korporacije v Charleroi-u, ki so danes zastavkali delo v treh nadaljnjih rovih te kompanije. Več nadaljnjih stotov delavcev je pustilo nočjo v nekem rovu v Isabelli, ki obratuje Weirton Coal kompanija, katero lastuje National Steel korporacija.

Ultimat umiji

Washington, 23. aprila. — Vojni delavski odbor je poslal ultimatum 50. distriktu United Mine Workers unije, če ne bo stavka v Celeneševih tovarni v Newarku nemudoma preklicana, bo odbor sprožil slučaj pred sodnikom vseh, kar bo imelo najhujše posledice intervencije vojske sile.

Kaj bo storil Lewis?

John L. Lewis, predsednik organizacije premogarjev, se ima pred Vojnim delavskim odborom v Washingtonu, toda ni vprašanje, če bo to imelo ali ne. Lewis je namreč že

Ljudstvo zahteva maščevanje za usmrčene letalce

Ameriškega ljudstva sta se polastila srd in gnev nad nezaslišanim zločinom Japoncev.

WASHINGTON, 22. aprila. — Zedinjene države, razjarjene in ogorčene nad brutalno eksekucijo ameriških letalcev na Japonskem, so danes prisegle, da bodo z ojačeno močjo udarile po japonskem militarizmu, katerega bodo strle ter maščevale te nezaslišane eksekucije.

Nekateri člani kongresa so zahtevali celo takojšnje represalije — usmritev nekaterih japonskih ujetnikov, ki se nahajajo v oblasti Amerikancev.

Odgovorni ameriški krogi pravijo, da bo maščevanje zakonito in pravično ter v mejah mednarodnih zakonov, za katerih ohranitev se Zedinjene države vojskujejo. Ko bo Japonska poražena, bodo tisti, ki so odgovorni za eksekucije ameriških letalcev, poklicani na odgovor ter bodo sami usmrčeni.

Ako so zavratni Japonci mislili, da bodo s temi eksekucijami preplašili ameriške letalce, da si v prihodnje ne bodo več drznili izvajati poletov nad Japonsko, so se silno zmotili, ker baš ta brutalna lopovščina je še podžgala njih željo po povračilu in maščevanju.

Na vsak način pa bo sedaj ljudsko javno mnenje zahtevalo ojačeno in pospešeno vojno proti Japoncem.

SLOVENSKI PARTIZANI NAPADAJO METLIKO

Od Italijanov kontrolirani ljubljanski "Slovenec" poroča v svoji številki od 19. marca:

"Od 4. do 7. marca so partizani napadali Metliko. V teh napadih so izgubili 130 mrtvih in 200 ranjenih.

"Svoje žrtve so odnesli deloma proti Kolpi, deloma pa v Gorjance, kjer so jih pokopali. Svoje ranjene vojake so nastanili v cerkvi v Radovici."

(Vas Radovica se nahaja na Dolenjskem, par kilometrov severno od Metlike. op. JIC).

SVOJO ŽENO JE USTRELEL

APPLETOWN, Wis. 22. aprila. — John Lingle, 29 let stari delavec na neki parni žagi, je danes priznal, da je ustrelil svojo ženo, da ne bi slednja odkrila njegove ljubezni do njene 18 let stare sestre.

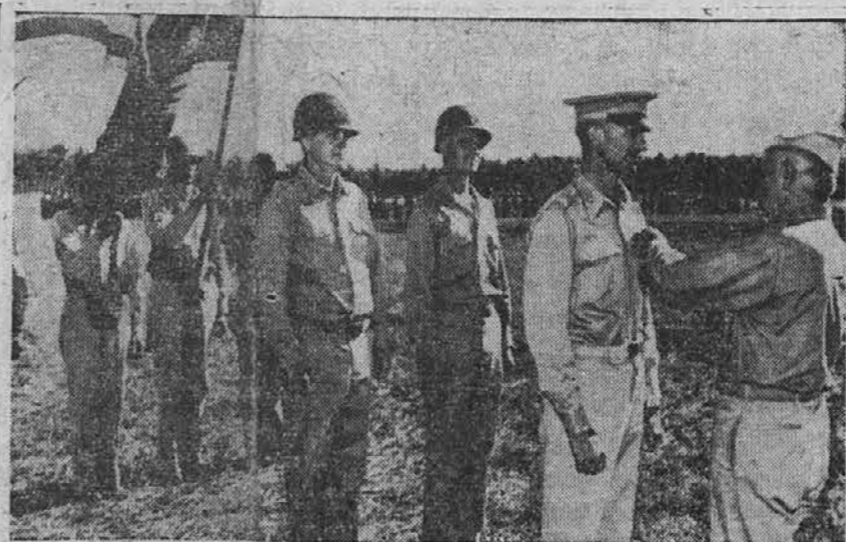
Lingle, ki je najprej dejal, da je njegova 4 leta stara hčerka po nesreči ustrelila mater, je pozneje priznal, da je on ubil svojo 28 let staro ženo Hildo, da slednja ne bi izvedela, da ima z njeno sestro ljubavno razmerje.

Lingle je dejal, da ga je njegov sedemletni sin Richard videl, kako je poljuboval sestro svoje žene, česar se je tako ustrašil, da je ženo ustrelil.

Okrevala

Anne Sluga, 14315 Thames Ave., je po svoji nedavni bolezniskratlinski okrevala in zahvaljuje se prijateljem za karte, cvetlice in darila, ki jih je bila tedaj deležna.

Odlikovanje na fronti

Ameriški viceadmiral Aubrey W. Fitch (na desni) odlikuje z visokim monarškim odlikovanjem generala Alexandra M. Patch-a, poveljnika ameriškega vojaštva na Guadalcanalu.

Naši fant je-vojaki

Castno je bil odpuščen od vojaške službe, ker je prekoraj predpisano starost za obvezno vojaščino, obče poznani in priljubljeni "Heinie" Martin Antončič, bivši poslovodja St. Clair kopališča in oznanjevalec na Slovenskem radio programu. Vsled svoje aktivnosti v javnem življenju, se ga je v naselbini pogrešalo, in upati je, da se bo kmalu zopet vživel v svojem javnem delu.

Pred dvema mesecema je odšel k vojakom Milton Laurence, sin Mr. in Mrs. Joe Laurence, 944 Alhambra Rd. Iz Clevelanda je odšel v Camp Perry, odkoder je bil poslan v Florido. Sedaj se nahaja v oficirski šoli v Michiganu. Povišan je bil v "Private First Class".

Walter Lampe, sin Mr. in Mrs. Lampe, Bishop Rd., Euclid, Ohio, je prišel domov na dopust za 10 dni in sicer iz Connecticuta.

Na dopust za sedem dni je prišel iz Camp Lee, Va., Tech. Cpl. John Peterka, sin poznane družine Mr. in Mrs. John Peterka, 1121 E. 68 St. Prijatelji so vabljeni, da ga pridejo obiskat.

Iz Toledo, Ohio se nam poroča, da so pred kratkim odšli v službo Strica Sama sledeči slovenski fantje: Frank Skerl, John Grahar, Dušan Pegan, Rudy Eskra, Tony Eskra, Tony Valenčič in Frank Turšič. Želimo jim srečen in zdrav povratek!

Jutri zjutraj bo prišel na kratke dopust Sgt. Joe Vadnal ml., sin Mr. in Mrs. Joe Vadnal, ki vodita gostilno na 5212 Fleet Ave. Prišel bo iz Leeceburg, Fla., kjer se nahaja pri signalnem zboru. Prijatelji so vabljeni, da ga pridejo obiskat.

Plesna zabava

V Twilight Gardens, ki jo vodi poznani Mr. Dominik Krašovec v Willoughby, se bo v soboto in nedeljo večer vršil ples. Na obeh zabavah boste igrali dve godbi, in sicer v soboto večer bosta igrala orkestra pod vodstvom Johnny Zalokarja in Lou Trebarja, ki je ta teden prišel prvič na dopust od vojakov.

Asesment

Tajnik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ sporoča, da bo pobiral asesment v ponedeljek večer na mesto v soboto.

Pozdravlja

Louis Frank, ki se je že dalje časa nahaja v mestni bolnišnici, pošilja tem potom pozdrave prijateljem ter jim želi vesele velikonočne praznike.

ANGLEŠKE ČETE TREBIJO GORSKA GNEZDIŠČA NEMCEV

Vsa teža bojev leži na plečih angleške osme in prve armade, ki napadeta osiščne gorske pozicije.

AMERIŠKE IN FRANCOSKE ČETE OPERIRAJO V DOLOČENIH JIM ODSEKIH

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 22. aprila. — Pehota angleške osme armade je danes z bajoneti in ročnimi granatami udarila v neko gorsko gnezdo osišča južno od Tunisa, dočim je angleška prva armada strla neki nacijski protinapad, pri čemer je uničila 27 nemških tankov ter zajela 500 nemških vojakov, pripadajočih elitnim četam.

Težka naloga angleškega vojaštva

Angleži stoje v tem gorovju pred veliko in težko nalogo izčiščenja nemških gnezdišč. Na svojem prodiranju se poslužujejo za donajanje potrebščin kakor tudi artilerije samo mežgov ali mul, ker je vsa drugačna komunikacija nemogoča.

Ameriške in francoske čete operirajo na odsekih, ki so jim bili odrejeni, toda glavna teža bojev leži na angleški prvi in osmi armadi.

GLADOVANJE VOJAKOVE ZENE

NEWTON, Mass., 21. aprila. — Mrs. Mary Mazzola, stara 30 let, in njen tri leta stari sinček James, sta bila najdena nezavestna v njenem nezakurjenem domu. Oba sta bila podhranjena in popolnoma oslabela. Našla ju je neka soseda, ki jima je dala od časa do časa nekaj hrane. Mož Mrs. Mazzola je bil poklican pred letom dni v armado ter se nahaj sedaj v Afriki.

Privedite v Jane Adams šoli

V sredo večer, 21. aprila, se je vršila v John Adams Vocational High šoli za deklince prireditve, tekem katere se je razkazovalo tudi razne dekliske obleke za pomlad in poletje. Nastopil je tudi dekliski pevski zbor Glee klub.

Med mladenkami, ki so nastopile kot modeli s temi oblekami, so bile tudi Joanne Kofran, Ann Hočvar, Betty Marković, Ann Petrik, Anna Rom, Dorothy Svigel, Molly Tomarie, Frances Tomsic in Dorothy Truden. Pri petju pa so nastopile Betty Fortuna, Beatrice Jackomin in Dorothy Svigel.

Evelyn Munde je dobila vojni bond za \$50 kot nagrado v kontestu.

V počast materam

Mladinski pevski zbor Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. priredi predstavo v igro in petjem, deklamiranjem in živo sliko v počast materam dne 2. maja, ob 3:30 uri popoldne na odru SDD. Vstopnice so v predprodaji in priporoča se cenjeni javnosti, da si jih že vnaprej nabavi od mladih pevcev in pevki zboru.

BOJI NA PACIFIKU

Glavni stan generala MacArthurja, Avstralija 23. aprila. — Zavezniški bombniki so povzročili v četrtak veliko škodo v okoličini Nassau zaliva na Novi Gvineji, ki je okupirana po Japoncih.

Poleg tega so zavezniški letalci bombardirali v četrtak japonske artilerijske pozicije pri Nubli.

BOJI V RUSIJI

LONDON, petek, 23. aprila. — Ruski polnočni komunikne naznanja, da so ruske čete po večtedenskem zastoju, ki ga je povzročila blato odtačajočega se ozemlja, zopet podvzele svoje ofenzivne operacije proti Smoljensku.

Ruska baltska zračna sila je napadla neko sovražnikovo pristanišče, kjer je pogreznila eno patrolno ladjo ter tri manjše ladje in povzročila veliko škodo na pristaniških napravah.

NEUGODEN POLOŽAJ ZENSKO

URBANA, 22. aprila. — Mrs. Cloe Allgyer iz bližnjega Rosewooda je visela danes nad pet ur z glavo navzdol v dimniku peči tukajšnje presbiterijanske cerkve.

Ženska je pospravljala po cerkvi, ko so ji njena očala padla v dimnik oziroma v veliko cev, ki je izhajala iz "furneža" v kleti. Ko se je sklonila za očali, se je preveč nagnila ter se preukrenila v dimnik, v katerem je obvisela nad pet ur z glavo navzdol. Žensko so pričeli iskati, ko je ni bilo iz cerkve domov.

Samomor 16-letnega mladeniča

Ralph K. Flanders, 16 let star dijak v John Marshall High šoli, si je snoči končal na svojem domu, 14639 Lorain Ave., življenje s tem, da se je z 22-kalibrsko puško ustrelil v desno senca.

Deček je pustil listek, na katerem je zapisal, da ni imel interesa do šole in življenja. Našla ga je njegova devet let stara sestra. Njegov oče in mati sta bila ob času tragedije na delu.

Glede asesmenta

Tajniki društve v St. Clairskem okrožju bodo pobirali asesment za tekoči mesec v soboto, to je jutri večer, 24. aprila, ker je slučajno 25. na nedeljo. Kdor še ni poravnal svojega asesmenta naj to prav gotovo stori jutri večer in prihrani tajnikom in tajnicam nepotrebne sitnosti.

7,000 LETAL V ENEM MESECU

NEW YORK, 21. aprila. — Donald M. Nelson je izjavil, da bo v tem mesecu izgrajenih v Zedinjenih državah 7,000 letal. Odslej pa se bo produkcija letal z vsakim mesecem še znatno zvišala.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KOORDINACIJA NAPADOV Z AKCIJO ZAVEZNIKOV

III.

Jugoslovanski partizani — močna, raznolika in izprava precej ohlapno stoječa sila — so pričeli sredi lanskega poletja svoje velikopotezne operacije proti Nemcem, Italijanom in hrvatskim ustašem. Mnogo pozneje, v novembru, je švicarski časopis St. Galler Tagblatt, potrdil bolj zgodnja poročila, da je pričelo meseca julija enajst separatnih partizanskih formacij, broječih 86,000 mož, več istočasnih ofenziv. V enem mesecu so izpuli partizani iz rok sovražnika stotine vasi ter pobili 10,400 osiščnih vojakov, 4,700 pa so jih zajeli. Zatem je zavladal delen mir, tekem katerega je izdelalo partizansko poveljstvo načrte svoje strategije, nato so meseca oktobra vzplameli novi boji, v novembru pa je sledila tesno za napadom angleškega generala Montgomeryja na El Alamein splošna partizanska ofenziva.

Ko je pričela angleška osma armada prodirati iz Egipta, Rusi pa od Volge, so se razlili jugoslovanski partizani nizdol po divjih rebreh Dinarskih Alp ter udarili severno in severozapadno v zagrebško kotlino, kamor so pridri v treh kolonah pod enim samim poveljstvom na 100 milj dolgi fronti. General Loehr, nemški vrhovni poveljnik na Balkanu z glavnim stanom v Beogradu, jim je naglo vrgel nasproti eno oklopno divizijo, da bi ustavil 50 milj globoko prodiranje partizanov, toda junaški jugoslovanski borci so uničili eno teh njegovih kolon v skalni in senčni tesni v bližini bosanskega mesta Jasica. Na smrt prestrašen, je hrvatski kvizling Pavelić zaposil in dobil od Hitlerja dovoljenje, da sme poklicati domov svoje hrvatske fašistične čete z ruske fronte, toda ko je to vojaštvo prispelo domov, je mnogo moštva dezertiralo k partizanom. V januarju istega leta so vrgli partizani nazaj dve nadaljni ofenzivi osišča. Do tega časa so — po objavah njihovega lastnega radia Svobodne Jugoslavije — ubili 17,000 vojakov osišča, zajeli so 27,000 ujetnikov (večinoma Italijanov) vstevši nekaj nemških polkovnikov in majorjev, zajeli 45 težkih topov, 60 možnarjev, 531 težkih in lahkih strojnih, tisoče pušk, en celoten oklopni vlak ter uničili 22 tankov in 6 letal. Jugoslovanska osvobodilna armada, sedaj že pravilno organizirana, je zaposlovala 14 osiščnih divizij izmed 23, ki so bile v Jugoslaviji, to je toliko, kolikor je štela vsa Rommelova armada, s katero je vdril v Egipt. Danes šteje jugoslovanska osvobodilna armada 150,000 do 200,000 borcev, med katerimi tvorijo ženske četrtino.

Italijansko, nemško in hrvatsko kvizlinsko časopisje je poročalo tedaj o bitkah z "banditi" in "boljševiki," (kako so nazivali partizane tudi sovražniki ljudske svobode in zagovorniki starega reda med nami v Ameriki). Popolo di Roma, Corriere della Sera, Muenchener Neuste Nachrichten, Neue Ordnung, Deutsche Zeitung in Croatia, Donau Zeitung, beograjska Nova Doba in zagrebški Hrvatski Narod so pojasnjevali svojim čitateljem v člankih in vojnih poročilih, da partizani niso nobene "divjaške horde, temveč strogo v divizije in zbere organizirane bojne edinice," ki bijejo "redno in pravilno vojno na točno začrtanih frontah." To časopisje je pripisovalo tem partizanom indijansko taktiko nečloveške prevejanosti ter bestijalno divjost teh borcev, ki so se včasih priplazili do vojaških pozicij osiščnega vojaštva po vseh štirih, ogrinjani v ovčje kože in z bingljajočimi zvoncei okoli vratu, dočim so se njihove ženske metale v mesečnih nočeh z divjaškim kričanjem na zakope osišča. Oboroženi z artilerijo, možnarji in vse vrste avtomatičnim orožjem — so poročali dalje osiščni listi — sto stopili ti borci v zvezo s samo goščavo, njenimi rebrji, kotanjami, tesni in prepadi, kjer je vsaka stopinja trdnjava in kjer je za vsakim gram partizan. Neki nemški častnik je po inspekcijski turi po tem ozemlju zapisal: "Ta dežela je eno samo brezkončno peklo. Vsaka ženska, vsako dete je tu v službi teh banditov."

Po poročilih imenovanega časopisja, imajo partizani

natrpano v nešteti podzemskih jamah in brlogih svojo obleko, obutev in municijo, ki so jo vzeli iz tajnih skrivališč bivše jugoslovanske armade ali pa svojim sovražnikom, četam osišča. Nato, ko so začasno uničili in spravili iz obrata večino vse bosanske rudnike in industrijske centre, so pričeli partizani posnemati taktiko ruskega industrijskega preseljevanja ter preselili mnogo svojih tiskarskih strojev, kemičnih in municijskih tovarn globoko v gozdove. Neki italijanski vojni poročevalec se je na primer bridko pritoževal v svojem listu, da nosijo v partizanskem ozemlju celo pisma rednih poštinih uradov žig "Pregledano po cenzorju" (partizanskem).

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo in zahvala darovalcem in delavcem za Rdeči križ

Ker še vedno prejemo darove za Rdeči križ, je nam bilo nemogoče prej podati končno poročilo o uspehu našega dela v 23 vardi.

Torej potem vam podajam poročilo o nabranih prispevkih za Rdeči križ v 23 vardi.

Vam je vsem znano, da smo pred kampanjo za pobiranje prispevkov za Rdeči križ, apelirali na občinstvo, do se odzove in pomaga v tej akciji. Odzvali so se trije moški in lepo število žensk. Njih naloga je bila iti od hiše do hiše za pridobitev našega prebivalstva v 23 vardi za člane Rdečega križa. S tem, da darujejo en dolar ali več za kar so dobili člansko karto; tudi manjše vsote so vzeli, za katere so dali mali znak za pripeti na obleko.

To delo ni bilo lahko, kakor vsak izmed vas bo priznal, ker pri pobiranju kakršnih darov za eno ali drugo stvar, se marsikaj preslihi, čeprav je stvar, za katero se gre, zelo potrebna.

Kljub vsem težkočam so naši pridni delavci šli na delo in rezultat je sledeči, — da skupna vsota poslana na pristojno mesto znaša \$3,182.89.

Tukaj navajam imena pobiralcev, in vsote, ki so bile nabrane.

Mr. Anton Grdina \$397.46; Anna Skuly in Anna Rode 243.70; Anna Tomsich 328.10; Mary Makovec \$230.00; John Simonic in Mary Zalokar \$154.00; Paula Zigman, Vida Suhadolnik in Frances Zugel \$163.75; Mary Peterka \$136.35; Cecilija Suteh \$131.30; Josephine in Marie Orazen \$113.25; Louis Zele \$79.00; Marie Kovacic \$36.20; Mrs. Victor Drobnič \$33.88; Marion Kuhar \$31.00; Mrs. Wotowa \$30.00; Mrs. Syroncy \$28.20; Mary Tanski \$26.75; Mrs. Paul Petrovič \$24.50; Mrs. Rossman \$22.00; Frances Okorn \$15.80; Donna Max \$11.75; Pulia Pirc \$31.00; Frances Erzen \$40.00; Podpisana \$874.00. Skupno \$3,182.89.

Tukaj vam tudi navajam imena nadaljnjih darovalcev: po \$25.00: Dr. Carniola Hive Ladies' Macabees, Lunder Adamič št. 28 SNPJ, Kras št. 8 SDZ, in Danica št. 11 SDZ.

Po \$15.00 Mr. John Pollock. Po \$10.00: Mr. Frank Černe, August Kollander in društvo Hirska Vila št. 173 ABZ. Dr. Hiriša št. 56 SDZ \$6.00.

Po \$5.00: Mary Makovec, Zugel družina, John Tavčar, Anton Golarič, Dr. Oman, Slovenian Social Club, Mr. J. Gustinčić na Bishop Rd., Peter Kekić, Mr. in Mrs. Korosec na Addison Rd., James Slapnik ml., Jutrtranja Zvezda, št. 137 ABZ Mrs. M. Krainz na 63 St., Joseph Zele, Thomas Kovacic na Addison Rd. Math Kastelic na Saranac Rd., Mary Kovacic na 61 St. in Hodge P. T. A. Napredni Slovenci št. 5, SDZ.

V imenu Rdečega križa prav iskrena hvala vsem društvom, ker brez vaših darov ne bi mogli doseči to veliko vsoto. Hvala posameznikom za vsak dar

bodi si velik ali majhen in končno se zahvaljujem našim nabiralcem, moškim in ženam, za izvrstno delo, ker brez vaše vztrajnosti ne bi dosegli tako lep uspeh.

Torej, vsak kdor je prispeval finančno ali z delom, naj si bo v svesti, da je pomagal in storil ne samo dolžnost, temveč omogočil, da bo Rdeči križ še nadalje tolažil in lajšal bolečine našim fantom-vojakom, kakor tudi tistimi, ki so jih naši fanti zapustili doma.

Rdeči križ potrebuje finančno pomoč skozi celo leto, torej ne odnehajte darovati za to akcijo sedaj, ko je kampanje konec. Pošljite vaše darove direktno na Red Cross War Fund Headquarters—War Service Center, Public Square.

Torej vsem še enkrat prav lepa hvala!

Za Rdeči križ
Josie Zakrajšek,
distriktna voditeljica.

Lokalni odbor št. 2 JPO,SS

Od preteklega tedna, je na mojo prošnjo prineslo lepo število nabiralcev stare nabiralne knjižice, prosil bi še ostale zastopnike in nabiralce, da se odzovete sklepu odbora, katerega imam jaz za izvršiti s tem, da mi prinesete stare in dobite nove nabiralne knjižice. Ker mi je odstopil lepo porcijo svojega urada Mr. John Tavčar, tajnik Maccabees v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., bom imel uradno uro vsak petek od 8. do 9. ure zvečer.

Torej tam me lahko dobite, in tam bomo izravnavali vse potrebno. Prav lepa hvala pa gre požrtvovalnemu delavcu za uslugo.

Nadaljevanje imen darovalcev:

Mr. Louis Adamič \$100.00, K. Erbežnik \$29.25; društvo "Napredne Slovenke št. 137 S. N. P. J. \$25.00; Mr. John Urek \$17.00.

Po \$10.00 darovala Mr. Anton Gubanc in društvo "Novi Dom" št. 7, S. D. Z.; po \$5.00 so darovali: Mr. A. M. Mayer, Mr. Vincenc Salmic, Mr. in Mrs. Louis Izanc, Mrs. Anna Vadal, Mr. in Mrs. A. Blazič, Frank Barbič Jr. \$4.00.

Po \$2.00 so darovali: Mr. in Mrs. Jack Potočnik, Mr. Pekarrek in Mrs. Celka Jankovih, Mr. Ogrinc \$1.20; po \$1.00 so darovali: Mr. Joseph Stefančić, Miss Mary Križmančić, Mrs. M. Nainiger, Mr. Matt Brancelj, Mr. John Brožič, Mrs. Josephine Zajc in Mr. in Mrs. Vidrih.

Po 50c darovala Mr. Simanc in Mr. J. Rožanc. Po 25c darovali: Mr. Ule, Mr. Cromož in Mr. Pavle.

Nadaljna imena in vsote sledijo prihodnji teden. V imenu odbora, kakor tudi v imenu trpečega naroda v stari domovini, se najiskrenejše zahvaljujem darovalcem, kakor tudi našim marljivim nabiralcem in nabiralcam z iskreno željo, da se prigrisajo še nadaljnji rojaki s prispevki, za naš

trpeči narod onkraj morja. Z narodnim pozdravom, ostajam vaš za Jugoslovanski pomožni odbor :t. 2 JPO—SS.
Joseph Okorn, blagajnik.

Pomoč po vojni podjarmljenim deželam

Naloga rehabilitacije dežel, zasedenih od držav osišča, in odpomoči dolgo trpečega prebivalstva je problem orjaškega obsega, ki se ima izvršiti po vojni. Prebivalstvo same Evrope je približno za deset odstotkov večje kot tekem zadnje svetovne vojne. K temu treba je dodati ogromnost Kitajske in mnogo pokrajin, ki se jih prva svetovna vojna ni dotaknila. Vsi merodajni krogi so mnenja, da je treba takoj začeti delati načrte za to delo.

Predsednik Roosevelt je nedavno imenoval bivšega gubernerja države New York Lehmana, za ravnatelja inozemske odpomoči in rehabilitacije. Mr. Lehman, priseljenec sin, ima za seboj sijajno kariero v bankarstvu in vladni upravi. Njegovo znanje človekoljubje, praktičnost in izkušnost ga sijajno vsposablja za tako nalogo in ljudje vseh strank so navdušeno pozdravili to imenovanje.

Mr. Lehman je tozadevno rekel:

"Naša svrha je pomagati osvobojenim narodom, da si sami pomorejo... Seveda prva naloga bo zalagati osvobojena prebivalstva z najnujnejšimi potrebščinami — z živežem, da se ustavi stradanje, s stanovanji za silo, da ne bodo več izpostavljeni vrenom, z oblekami, da se nadomesti, kar so osiščne vojske pokradle, z zdravstvenimi merami, da se preprečijo kuge..."

"Ko bodo osvobojena prebivalstva osvobodena od strahu stradanja, ko bo trgovina zopet začela delovati, bodo ona v stanu napraviti svoje lastne načrte za popraviljanje in rekonstrukcijo. Mi verujemo, da je potrebno v interesu zopetne ustanovitve stalne sigurne ekonomije, da se narodom sveta pomore postaviti se zopet na samo-ohranjevalno bazo. Le tako more biti svet organiziran na stabilni podlagi, kjer se četverica svobod more uresničiti in more agresija biti za vedno odpravljena s sveta."

"S tem, da bomo pomagali drugim narodom, da se zopet spravijo na noge, jim bomo pomagali, da producirajo one stvari, ki jih mi potrebujemo, in istočasno si ustvarimo mogoče odjemalce za stvari, ki jih mi produciramo. Tako pomagajoji njim bomo pomagali samim sebi."

Tudi predsednik Roosevelt je nedavno obljubil pomoč ljudem, ki trpijo v osiščnih deželah, čim se vojna konča. Namen te izjave je bil izpodkopavati tla njihovim tiranskim voditeljem, Hitlerju in Mussoliniju.

Nova agencija za inozemsko pomoč in rehabilitacijo bo

funkcionirala pod državnimim tajnikom Hullom. Bo pa tudi sodelovala z vojsko, mornarico in z departmenti zakladnice in poljedelstva, War Production Boardom, z Board of Economic Warfare in drugimi agencijami, ki jih je vojna napravila potrebne. Dosedanji predsednikov načrt je, da Mr. Lehman pronajde, kaj vsaka dežela potrebuje, odkrije razpoložljive zaloge in prouči, kako naj se postopa.

Ceni se, da ta čas je v skladu s Zdrženih držav in Canade na razpolago prebitke pšenice za en bilijon bušljev, kar je zadosti, da se prehrani vsa Evropa za leto dni. Na Cubi so velike zaloge sladkorja, kave v Brazilu in Colombiji in koruze v Argentini. Za te zaloge, kakor tudi za rezervne zaloge bombaža v tej deželi problem je za enkrat le, kar se tiče prevoza. Za povojno pomoč bo seveda treba znatno povešati produkcijo mnogih drugih potrebščin. Nova industrija dehidracije (osuševanja) bo igrala veliko vlogo v tem pogledu. Mnogo lažje je seveda prevažati osušeni živež kakor svežega ali konserviranega.

Odbor Zdrženih narodov za preiskovanje bodočih potreb zasedenih dežel je ze v obstoju in vlade v pregnanstvu so že predložile liste živežnih potrebščin, zdravniških zalog in surovin za prvih osemnajst mesecev po vojni. Pododbori proučujejo probleme transportacije v notranjosti Evrope. Isto bo veljalo tudi za Kitajsko, Burmo, Malajo in Nizozemske Indije. — Common Council—FLIS.

POKONČEVANJE PIŠCET

PETALUNA, Cal., 21. aprila. — Tukajšnji perutinarji utaplajo vse izvaljene piščance moškega spola, ker zaradi pomanjkanja piče s proteini odgajajo samo ona piščeta, ki se razvijajo v kokoši ter ležejo jajca, ko dorastejo.

Bojovník v džungli

Na sliki je ameriški vojak, ki se bori v pacifičnih džunglah. Kakor je videti, ga štiti dežni plašč pred dežjem, mreža na obrazu pa pred piki komarjev.

Slepi otroci pri delu

Na sliki vidimo slepe mladine, ki obdeluje vrtove v nevojškem institutu za slepce, ki ima v ta namen 15 akrov zemlja.

ŠKRAT

Rude Trošt, organizator "Primorske akcije".

Tega jaz priporočam, da gre v London z našim županom Mr. Frank Lauschetom. Jaz delam na domači fronti, zato pa moram vzeti nazaj besedo, ko sem zadnjič rekel, da bi jaz šel. Ne dobim dovoljenja od kompanije.

Zadnje nedeljo večer bi lahko dobili še enkrat toliko denarja za pomoč Jugoslaviji če bi zapisovala dva ali trije. Kakor ljudje dajejo denar, hočejo pa strežbo. Saj je meni vzelo pet minut, da sem izročil nekaj papakov.

Ko boste sedaj za velikonočne barvali jajce, pa se spomnite na mene. Jaz bi jih tudi dal malo pobarvat.

Pa srečne velikonočne praznike!

Joe Pograjc

IZ URADA CARNIOLA TENT 1288 The Maccabees

Naznanjam članstvu gornje imenovanega društva, da se bo vršila redna mesečna seja v nedeljo 25. t. m., v soboto zvečer se pa bo pobiral assessment. Ponavadi.

Poziva se članstvo, da se bo udeležil, ker je treba ukrepati radi drugega vojnega posojila.

Pozdrav! — J. Tavčar, tajnik.

WAR BOND QUIZ

Q. May I have a Bond reissued so as to include the name of a coowner?

A. Yes; if the Bond is registered in your name alone, and if an excess holding does not result. The reissued Bond will bear the same issue date as the original Bond.

Q. May a creditor obtain information as to a debtor's ownership of War Savings Bonds?

A. The Treasury gives no information about the holdings of any person in War Savings except to that person or to clearly established legal right to the information.

Q. What will the Government do with money I pay for my Bond?

A. Your money will be put to work at once to help the Nation's war program.

Q. When will I make my income-tax report on the increase in the value of a War Savings Bond?

A. You may do either. You may report the increase in value of your War Savings Bond on your income tax report each year that you hold the Bond, or you may wait until you receive the Bond and then include the increase (the amount received over and above the price you paid for the Bond) as income for that taxable year.

Remember—the longer you keep War Bonds, the more valuable they become.

U. S. Treasury Dept.

Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA
spisal
Branislav Nušić

"Boga mi," zagode Fiča in začne sumljivo vrteti glavo, "nenavadna, zakonsko in formalno nenavadna stvar". — Potem dvigne glavo in pogleda županu naravnost v oči.

"Reci ti meni, dragi moj, ali hočeš, da se lepo sprijaznimo s predstojnikom ali nečeš?"

Župan se popraska za vratom.

"L," pravi, "zakaj ne! Rad bi bil dober z njim, saj smo ljudje, kakaj bi se prepirali!"

"Dobro," reče Fiča in se zopet globoko zamisli.

Prvikrat je bilo to, da ni Fiča začel obračati in premetavati paragrafov in na široko in dolgo razkladati, nego se je zamislil, resno se je zamislil, dvignil glavo in vprašal:

"A koliko je staro dete?"

"E, niti dva tedna nima," pravi pop, ki se je najbolje spoznal na datum.

"Hm, hm," zamrmra Fiča, "potem otrok še ni dosti razvit."

"Ni ne, Boga mi, cel črviček," doda hitro Jova.

"Hm, hm," zamrmra Fiča iznova in se zopet zamisli.

Popu in županu in Jovi se je zdelo čudno, da akvokat tako premissljuje. Ali je to tako težka nezgoda? Ali — ni bilo druge, nego da počakajo, kaj jim poroče.

Nazadnje dvigne Fiča zopet glavo, a vidiš — rešil je stvar, ker se veselo smeje in je zadovoljen sam s seboj.

"Eh, vidiš, moj dragi, mi ne bomo te stvari oprli niti zakonski, niti formalno na kak odnose, še se paragraf, temveč bomo stvar rešili popolnoma priyatno in izven zakona."

"A kako?" vprašajo vsi trije, in oči jim zlezejo skupaj od zadovoljstva.

"E, vidiš, vi boste dali meni enkrat za vselej sto kron, jaz pa vzamem otroka v svoje varstvo in potem bo že moja stvar, kaj in kako bo z njim. Vendar vam obveščam, da bom storil samo to, kar je najbolje za otrokovo prihodnost."

Vsa trojica se je zamislila in zamrmrala. Da se enkrat za vselej otresejo otroka, je bila stvar, da ne more biti boljja, ali da mu dajo sto kron, to se jim je zdelo tako ugodno, četudi je župan za vsak slučaj vzel prav veliko vsoto iz davkov za prvo polletje.

"Ali ne bo preveč?" vpraša prvi župan.

"Ako vam je preveč, pa nesite otroka domov, mogoče ga boste v vasi lahko ceneje vzdrževali."

"Ali ne, nego —"

"Kako da ne! Jaz vam to govorim kot prijatelj, a vi mi požete, da je preveč. Kako preveč"

OBSOTELSKO OZEMLJE IN KMEČKI UPORI

Med vsemi gibanji, ki so se od časov izgube slovenske svobode v karantanski državi do nastopa slovenskega političnega življenja v in po letu 1848 širila po slovenski zemlji, je brez dvoma zajel največ resnično slovenskih ljudi socialni upor kmetov od koncu srednjega in v začetku novega veka. Pa tudi najmočnejše je zajelo to gibanje slovenskega človeka, saj se razen takrat vse od osmega do dvajsetega stoletja ni nikdar zgodilo, da bi slovenska množica posegla v boju za svoje pravice po skrajnih sredstvih, ki so ji bila na razpolago. Ozemlje med Sotlo in Savinjo od Celja do Zidanega mostu, med gričevjem od Konjiške do Donačke gore in Savo od izliva Savinje do izliva Sotle je igralo primerno veliko vlogo v obeh največjih slovenskih uporih, tako v vseslovenskem leta 1515, kakor v hrvaško - slovenskem leta 1573.

Niti v enem, niti v drugem primeru ni bilo sicer izhodišče uporniškega gibanja, pač pa se je obakrat izvršil na njem tolik del bojev gospode s kmeti, da je zgodovina slovenskih kmečkih uporov z njim neločljivo zvezana.

Ako si hočemo odgovoriti (vsaj prav na kratko) na vprašanje po vzrokih, ki so v 15. in 16. stoletju po vsej Evropi povzročali kmečke upore, moramo pritegniti ves poznosrednjeveški gospodarski in socialni razvoj kmetovega položaja, pri tem pa seveda upoštevati tudi značilnosti tega razvoja na slovenski zemlji.

Položaj kmeta se je v visokem srednjem veku, zlasti od 12. stoletja dalje zaradi sprememb v gospodarski organizaciji (odpadel je velik del priddvornih gospodarstev in s tem zvezanega tlačanskega dela, ki so ga v naprej kmetje mogli poravnati v denarju, ali pa je ta obveznost vsaj deloma sploh izginila), zaradi iskanja ljudi za intenzivno koloniziranje še neizrabljenih zemljišč, ki je po veliki kugi sredi 14. stoletja še naraslo, in končno zaradi nekaterih manj pomembnih vzrokov obrnil izdatno na boljše, tako da je bil kmetov gospodarski položaj okoli leta 1300 precej dober. Po tem višku pa je znova začelo nastopati poslabšanje.

V poznem srednjem veku, zlasti od 15. stoletja dalje začena zaradi rastočega števila podeželskega prebivalstva nastopati drobljenje kmetij, vedno večje postaja število bajtarjev, ki se preživljajo z obrtništvom, rudarstvom in drvarjenjem, poleg tega so se tudi poslabšali marsikje pogoji pri vinogradniških posestvih.

V 15. stoletju je denar izgubil znaten del svoje vrednosti, nastopili so spori med kmetom, ki je želel plačevati nominalno vrednost urbarijalnih dajatev, ter med zemljiškim gospodom, ki je hotel dobivati njihovo stvarno vrednost in je v primeru, da tega ni mogel doseči drugače, zahteval povratek k dajatvam v naturalijah.

Mnogokrat se je pa godilo seveda tudi obratno: gospoda je hotela z denarnimi mahinacija-

Angleška kraljica pri ameriških vojakih

Na sliki vidimo angleško kraljico, ko je nedavno obiskala klubove prostore Rdečega križa v Angliji, kjer so si vojaki s kartami preganjali čas.

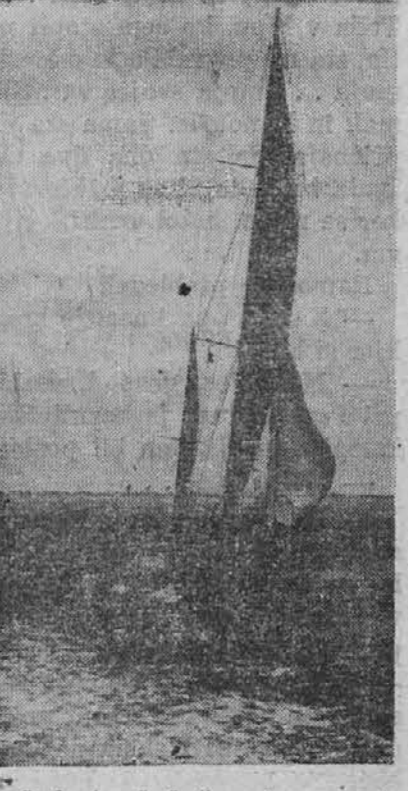
šel iz rok deželnega kneza v roke zemljiškega gospoda, tako da je kmet izgubil še svojo zaslobo, in ki se je kompliciralo z nastopanjem različnih upraviteljev in z njihovimi dohodki, ki jih ni bilo v starih urbarjih, so pa kmeta vedno bolj težile tudi posledice političnega položaja.

Neprestani domači boji in vpadi zunanjih sovražnikov, pri čemer je bilo obmejno obsotelско ozemlje prav v izdatni meri udeleženo, so že sami na sebi pomenili zelo veliko težo, zlasti ob tedanjem načinu bojevanja, ki je bilo najožje zvezano s plenitvami po vaseh sovražnega zemljiškega gospoda. Ta teža pa se je še povečala s številnimi izrednimi davki, ki jih je zaradi teh vojsk izmzgana država nalagala deželnim stanovom, ti so jih pa navadno po večini enostavno prevallili na kmečka ramena.

Vprav "tedenski vinar" v obrambo proti Turkom, o katerem je plačujoči kmet vedno znova moral občutiti, da koristi samo gospodi in mestom, ki jim je moral poleg tega graditi še utrdbe, njemu samemu pa nič, je bil tisti povod, ob katerem so se večkrat sprožila manjša uporniška gibanja.

(Dalje prihodnje)

Patrolna jadrnica

Jadrnic, kakršna je zgornja, se poslužuje sedaj ameriška mornarica za patroliranje obali.

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE:
ENdicott 0718

ZAVAROVALNINO
za hiše, poštstvo in avtomobile vam
preskrbi
MIHALJEVIC BROS.
6424 St. Clair Ave.
Zavarovalnina na poštstvo za vsoto \$1000
vas stane le \$5.00 za tri leta.

Prijatelj's Lekarna
ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

Peter Rostan
BARVAR IN DEKORATOR
449 E. 158 ST.
Lično in zadovoljivo delo po
zmernih cenah.

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno naj-
boljše spodnje perilo, srajce, kravate,
klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

Mix Lemon Juice
AT HOME
TO RELIEVE
RHEUMATIC PAINS
Money Back—If This Recipe Fails
Good news travels fast—many of the thou-
sands of folks who now take lemon juice
for rheumatic pain—have found that by
adding two tablespoons of Allenu to one
tablespoonful of lemon juice in a glass of
water, they get faster relief for the aches
and pains caused by rheumatism, lumbago.
It's no surprise either, for Allenu is a
15 year old formula to relieve rheumatic
aches and pains. In fact—if it does not help
—your money back. What could be fairer?
Get Allenu today at any live drugstall. Only
50 cents—50¢ a bottle.

COUGHS
Due To Colds or Bronchial Irritation
Here's good news for the people of the U. S. A.
Canada's greatest cough medicine is now being
made and sold right here, and if you have any
doubt about what to take this winter for the com-
mon cough or bronchial irritation get a bottle of
Buckley's CANADIAN Mixture. You won't be disap-
pointed—it's different from anything else you ever
used—one little sip and you get instant action. Only
45¢—all drugstall. Satisfaction or money back.

ITCH CHECKED
in a Jiffy
-or Money Back
For quick relief from itching caused by eczema,
athlete's foot, scabies, pimples and other itching
conditions, use pure, cooling, medicated, liquid
D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula.
Greases and stings. Soothe, comfort and
quickly calms intense itching. 35¢ trial bottle
proves it, or money back. Don't suffer. Ask your
drugstall today for **D. D. D. PRESCRIPTION.**

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

FROZEN FACE GETS INTO A LADIES NIGHT GAME ON A DOLLAR LIMIT
BUT DOES NOT KNOW THEY ARE TO SETTLE ON A
ONE TENTH OF ONE PER CENT BASIS.
NEITHER DOES ARCHIE'S WIFE.

HIS "POKER" FACE.

WELL, PEOPLE; I HOOKED YOU FOR 325 BEANS! YEE-OH! HO-HO-

ARCH-EE, DO YOU HAVE TO GIVE A CHECK?

SHE AND ARCHIE LOST \$50. THEY SETTLE FOR FIVE CENTS.

FROZEN FACE THINKS HE'S A MILLIONAIRE, BUT HE ONLY GRABBED THIRTY EIGHT CENTS.

WHEN THE ICE BEG GETS THE VERDICT HE'LL NEED AN UNDERTAKER.

SORRY, OLD TOP, THE COIN HOOCH HAS DIED OUT AND YOU ONLY GET THIRTY EIGHT CENTS AND A BARB WIRE BATH TOWEL TO SCRATCH YOUR SELF.

HIS "WINNING" FACE.

I KEPT TELLING FROZEN FACE IF HE DID NOT PUT CHAINS ON HE WOULD SKID.

HIS "ONE TENTH OF ONE PER CENT" FACE.

SQUIRE EDGE GATE--He Was a "She"

GOSH, THERE'S A LITTLE FELLOW PULLING A LOT OF SOB STUFF—MAYBE I CAN CHEER HIM UP A BIT.

BOO-HOO-O-O-O

COME NOW, HERE'S FOR TWO DINNERS OF ICE CREAM—BE A GOOD LITTLE BOY AND STOP CRYING—WON'T YOU?

BOO-HOO—I CANT

BY LOUIS RICHARD

NON SENSE—WHY CANT YOU BE A GOOD LITTLE BOY

BOO-HOO-CAUSE

CAUSE I'M A LIL GIRL

Ustanovljeno 1908
ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO
PRESKRBI
Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

ZAVESE Tu si lahko izberete kakor-
šnekoli vrste zaves, katerih
imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO
Odrpito ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511
Vprašajte za Jennie Hrovat

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN — I. DEL

— Kmalu po povratku v Pariz iztrgam z zdravnikovo pomočjo bolnega dečka iz njihovih rok in ga pošljem v sanatorij, kjer ga boš lahko obiskoval.

— O da, gospod, vem... V bolnici, kjer je že bil. Ah, bil bi srečen, če bi se mogel vrniti v njo. Storitve to zanj, gospod.

— Storitve, nič ne skrbi.

— Tam se mu bo dobro gojilo... Kaj pa, če ga ne bodo hoteli sprejeti?

— Za to poskrbim že jaz.

— Nekoč, gospod, ga je poslal zdravnik v bolnico, v veliko, lepo hišo, kjer lečijo otroke brezplačno. Posetil sem ga in povedal mi je mnogo lepega. Takrat sva trdno sklenila, da se naučiva delati da zapustiva pot najinih roditeljev in začneva pošteno življenje.

— Kako bi pa mogla to storiti?

— Sklenila sva bila pobegniti iz komendijantskega voza, čim bi Claudinet prišel iz bolnice.

— In nista storila tega?

— Nisem mogel čakati, da pride iz bolnice... pobegnil sem sam, da bi mi ne bilo treba sodelovati pri zločinu, ki sta ga pripravljala moj papa in njegov pajdaš. Poskusil sem torej storiti, kar sva s Claudinetom nameravala. In usoda mi je poslala na pomoč dobro gospo...

— Dobro gospo?

— Deček je povsili glavo in zardel.

— Veste, gospod, to je stara zgodba; in ko jo vam povem, najbrž ne boste tako dobri z menoj...

— Kaj hočeš reči s tem?

— Bil sem obsojen, gospod.

— Obsojen?

— Da, gospod, tribunal me je bil obsodil na ječo, kjer bi bil moral ostati do svojega 21. leta.

— Ubogo dete! — je dejal Montlaur. — Zakaj si pa bil obsojen? ... In kakšna je bila tista dobra gospa, ki o nji govoriš? Povej mi vse po pravici, ničesar mi ne smeš prikrivati.

Ramon je pritegnil dečka k sebi in skoro nevede ga je nežno objel. Milček mu je začel pripovedovati o svoji preteklosti.

— Ah, gospod, bil sem srečen! ... Vse je bilo pozabljeno, vsa preteklost, vse trpljenje, samo na Claudineta sem mislil. Dobra gospa me je naučila čitati in pisati; naučila me je tudi ljubiti delo.

— A ona? ... kaj je delala ona?

— Ona!

Dečku se je naenkrat zmrčilo obraz in glas se mu je začel tresti. V duhu je zagledal svojo dobrotnico, še vedno zamišljeno v žalni obleki.

— Ona! — je začel pripovedovati. — Ona je bila zelo nesrečna, gospod... Morda je bila baš zato tako dobra z ljudmi... Neprestano je plakala... Molila je za tiste, ki so ji storili mnogo hudega, pa jih je vendar iz vsega srca ljubila.

Kar je zagledal Ramon med dečkovim pripovedovanjem v duhu Helenino podobo pred seboj.

Tudi ona nosi morda večno žalno obleko, od doma zapođena žena, in neprestano obžaluje svoj greh, ki se ji zdi neodpustljiv, a sodnik bi ji ga bil rad odpustil, čeprav jo je bil tako strogo obsodil.

Čudni občutki so obšli Montlaura.

— Zakaj si pa zapustil tisto damo? — je vprašal dečka. — Kako si se mogel vrniti k staršem, ki si bil od njih pobegnil? V odgovor je deček najprej

zaplakal. Slednjic je spravil iz sebe z drhtečim glasom:

— Nekega večera, gospod... nekega večera ko sva se z gospo dolgo pogovarjala, je nastal v hiši požar... Plameni so svigali do salona, kjer sva sedela. Gospa se je onesvestila... Začel sem klicati na pomoč... Kar je planil pogumen neznanec v ogenj in naju rešil... Toda v hipu, ko sem stopil na tla, sta me pograbila in odnesla moja... moja svojca... Sli-mak in Panoufle. Sama sta mi priznala, da sta ona dva za-žgala hišo, da bi se maščevala, ker se nisem hotel vrniti k nji-ma.

Ramon je prebledel.

— Kako se pa imenuje kraj, kjer si bil?

— Moisselles, gospod, vasica pri Parizu; tam je kaznišniška kolonija in tja sem bil poslan.

— Moisselles! ...

— Da, gospod... Povedal sem vam vse po pravici... Lahko se sami prepričate, da govorim resnico... Dobro gospo poznajo daleč naokrog. Piše se — in to je nekaj posebnega kar sem vam hotel že večkrat povedati — piše se Helena de Penhoet.

— Helena de Penhoet! — je vzkliknil Ramon tako bolesto, da je Milček ves prestrašen odskočil. — Helena! ... To je bila ona! ... ona! ... torej sem jo jaz rešil iz goreče hiše, ne da bi vedel, koga rešujem, ne da bi jo bil spoznal! ... Ona!

Ves iz sebe je Ramon vstal in

začel hoditi po sobi. Helena takoj blizu njega! Helena, prizadevajoča si odkupiti zločin ali... kdove, morda samo hipno zabodo... s samozatajevanjem in dobrimi deli...

Kaj zdaj? Ali se naj takoj jutri napoti k nji in ji poreče: — Opuščam ti... vse je pozabljeno... ljubim te!

Ali bo mogel še ostati brezčuten? Zdaj ima pri sebi otroka. In že je kazalo, da bo nazadnje celo pozabil, da je to otrok drugega in ga bo znova vzljubil.

A Helena? Se je kaj spremenila? Kakšne misli so ji rojile po glavi teh dolgih osem let?

Kaj če najde namestu odpuščenja in prerajane ljubezni odpor in sovraštvo? Ta misel mu je pognala vso kri v glavo.

Poklical je Milčka in ga začel vpraševati o "dobri gospe," kakšna je, kam je zahajala, kaj je počela in za kaj se je zanimala.

Milček se je spominjal samo nekaterih, slučajno ujetih besed, ter imen d'Alboize in Carmen. Zato je odgovoril samo:

— Plaka, moli in lajša bedo.

Ramon je zaihtel in razprostrl roke. Milček se mu je vrigel v naročje, ne da bi si mogel razlagati silno hrepenenje, ki ga je nenadoma potegnilo k Ramonu.

Dolgo sta se molče objemala in njune solze so se pomešale. Slednjic je Ramon izpustil dečka iz objema in sram ga je bilo, da se je dal premagati trenutni slabosti.

Končno je bilo videti, da se je naenkrat odločil.

— Drago dete, sklenil sem odpotovati za nekaj dni.

— Odpotovati?

— Na pot krenem jutri zjutraj, ko boš še spal... Vrnem se čez tri ali štiri dni... In morda...

Ramonu se je tresel glas in le z največjo težavo je zadrževal solze. — Morda, — je na-

daljeval, — ti prinesem srečo... Morda ti povem o... — O dobri gospe iz Moissellesa?

— Da, o dobri gospe.

— O, gospod, kako bom srečen, če izpolnite svojo obljubo!

— In tudi o tvojem prijatelju...

— O Claudinetu!

Dečku so solze zalile oči. Pri-te je lje Ramona za roko in mu jo poljubil.

— V moji odsotnosti delaj pridno, — je dejal Ramon in odšel.

Deček je ostal sam in zaman je poskušal zopet čitati. Zasanjal se je.

Kako to, da je njegovo priznanje tako globoko pretreslo njegovega dobrotnika? Dolgo je razmišljal o tem, končno je pa legel in takoj zaspal.

Toda vso noč je videl v sanjah dobro gospo in Claudineta. Bil je že dan, ko je še vedno trdno spal.

Ni torej slišal, kako je vstopil Ramon v popotni obleki in se približal njegovi postelji. Ni videl, da je stal nekaj časa pri njem in ga slednjic rahlo poljubil na čelo.

Tisti hip se je deček v sanju sladko nasmehnil; v sanjah je namreč videl svojega dobrotnika, dobro gospo in Claudineta; vsi so bili srečni in tudi on se je smehljaj med njimi, odgovarjajoč na njihove smehljaje.

Ramon se je odpeljal iz Bresta v Pariz z nočnim brzovlakom. V Parizu ni odšel s kolodvora domov, temveč se je odpeljal v bližnji hotel, da bi se umil in preoblekel.

Zdelo se je, da ga je strah minil. Dal se je voditi usodi.

Že zgodaj zjutraj je bil na severnem kolodvoru, odpeljal se je z vlakom do postaje, kjer je čakal avtobus, ki je vozil v Moisselles.

Ko se je vlak že pomikal in so se vrata vagonov zapirala, sta vstopila v kupe, kjer je bil Ramon sam, gospod in dama.

Proti svoji volji je Ramon kmalu zvedel, da sta zamudila večerni vlak in sta morala prenočiti v hotelu.

Ramonu pa zgovornost nezajeljenih sopotnikov ni bila posebno po volji in zato se je nagnil skozi okno ter začel občudovati lepo krajino.

Toda dama, ki je bila nekam slabe volje, je oštela najprej svojega moža, da se ni pobrigal, da bi ne bila zamudila vlaka, potem je pa hotela opozoriti postavnega sopotnika na svoj družabni položaj in zato je pripomnila samozavestno:

— Kaj pa poreko v Moissellesu o državnem uradniku, ki zavzema tako važno mesto, pa prenoči izven doma, ne da bi obvestil o tem svoje uslužbenice in klijente?

Ramon se je naglo obrnil.

— Vi ste iz Moissellesa, gospod? — je vprašal.

— Da, gospod... sem sodni eksekutor Billard, — je odgovoril Ramonov sopotnik nekam v zadregi.

Ramon je še okleval. Mož mu je bil antipatičen in čeprav se mu je njegova žena prijazno smehljala, ga je bilo sram nadaljevati pogovor z njima.

Vendar se mu je pa zdelo, da mu nihče ne more dati boljših, točnejših in zanesljivejših informacij o Heleni de Montlaur ali bolje rečeno o gospe de Penhoet, kakor ta ženska.

Premagal je torej svoj od-

por in se obrnil prijazneje k Billardu, rekoč:

— Moisselles so mi svetovali kot zelo miren kraj, kamor bi se lahko zatekel na kratek od-dih in kjer bi me nihče ne motil tako, da bi se lahko lotil dela, ki zahteva samoto in mir. Rad bi tam najel ali kupil hišo.

(Dalje prihodnjic)

Mali oglasi

INSPEKTORJI
Floor & Bench
OPERATORJI

za

WARNER & SWASEY 2 A
ENGINE LATHES
POTTER & JOHNSON
ZUNANJI BRUSAČI
GRIDLEY AUTOMATICS
TEŽAKI ZA SPLOŠNO
DELO

za

RECEIVING ROOM
SHIPPING ROOM
STOCK HANDLERS
POMETAČE

Delo znotraj in zunaj.
Visoka plača na uro poleg "overtime"

CLEVELAND TRACTOR
19300 Euclid Ave.

Mali oglasi

IŠČE SE ŽENSKE

za

Lahko interesantno tovarniško delo

Predznanje ni potrebno.
Mi Vas bomo učili.
Plača na uro.
Poleg overtime.

THE E. F. HAUSERMAN CO.
6800 Grant Ave.
Med. E. 71st in E. 49th St.
južno od Harvard

IŠČE SE MOŠKE ZA VOJNO DELO.
Predznanje ni potrebno
ACME PLATING CO.
1563 E. 21st St.,
med Payne in Superior Ave.

Želim kupiti
avto, ki je v dobrem stanju.
Plačam v gotovini. Pokličite Henderson 5840, Mr. Gregory.

ŽENSKE DOBJO VOJNO DELO.
Izkušnja ni potrebna
ACME PLATING CO.
1563 E. 21st St.
med Payne in Superior Ave.

IŠČE SE JEKLAJSKE MOLDEBEJE MAINTENANCE DELAVCE LIVARSKTE TEŽAKE
Plača na uro
West Steel Castings Co.
805 EAST 70th ST.

Stanovanje
5 sob se išče za 3 odrasle osebe. Ako ima kdo kaj, naj pokliče ENdicott 2399, ali pa naj se oglasi na 1121 E. 66 St.

Kupim certifikate za liker
Pokličite EN. 8766, ali zglasite se na 7115 EUCLID AVE.

Izurjeni operatorji na BORING MILLS (Horizontal in Vertical) VELIKIH STRUGALNIKIH RADIAL DRILL
Plača na uro, poleg "overtime." Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite.
Wellman Engineering
7000 CENTRAL

Išče se izkušenega mesarja takoj. Zglašite naj se pri Slov. zadrudni avto-zi, 667 E. 152 St.

Otvoritvena posebnost STENSKI PAPIR, preko 1000 novih 1943 vzorcev na izbora. Posebnost od 1/2 do 1/2 cenje. NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO. 6922 St. Clair Ave.

Gramofonske plošče
slovenske, hrvatske, angleške, vse vrste. Naša trgovina je odprta vsaki dan od 12. do 8. ure zvečer. Zaprtja je ves dan ob ponedeljkih in sredah.
NORTHEAST SALES & SERVICE CO.
Jerry Bohinc
819 E. 185 St.

Pomagajte k čimprejšnji zmagi nad sovražnikom NAJ VAŠI DOLARJI OHRANIJO ŽIVLJENJA FANTOV, KI SE BORIJO NA BOJNEM POLJU

V teku je sedaj druga kampanja za vojno posojilo. Te vojne obveznice so po \$25 in sleherni bi si moral prizadevati, da si jih nabavi. To je posojilo vladi—ž njim boste ne le pripomogli do hitreje zmage ampak vsak dolar tako vložen, bo dolar manj za inflacijske namene.

Podrobnosti vam bodo razložili uradniki na lokalnih bankah.

—Ta oglas je brezplačno dala na razpolago—

ENAKOPRAVNOST

SLOVENSKI DNEVNIK

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Jelenc Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GASOLIN
MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENdicott 9181

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359

Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna popravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Official OPA Tire Inspection
Mi imamo avto-rack; najnovije naprave za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

KO ZAZELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

RAZNO
POZOR, HISSNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali fornizih, zglasite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 E. 71 St.
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj.

KREMZAR FURNITURE
Trgovina s pohištvom in vsemi potrebščinami za dom
6405 ST. CLAIR AVE.
ENdicott 2352 — Cleveland, Ohio
3063 PEARL AVE.
LOrain 7147 — Lorain, Ohio

MARIO'S CAFE
6220 St. Clair Ave.
ENdicott 9138
KOZAREC DOBRE PIVE VAS OKREPCI IN OSVEZI.
Pri nas dobite tudi žganje in vino ter dober prigrizek. Se priporočamo za naklonjenost.

For Victory IT TAKES BOTH
1. Taxes
2. War Bonds
PLUS MORE WAR BONDS

RUDY BOŽEGLAV WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!